

3.3 Το Μυστήριο του Βαπτίσματος

1.Ιστορία του Βαπτίσματος

- ▣ Το Μυστήριο το σύστησε ο ίδιος ο Χριστός με την εντολή στους μαθητές του να βαπτίζουν τους ανθρώπους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος (Ματθ.28,19).
- ▣ Ο ίδιος βαπτίστηκε και η Βάπτισή του έγινε υπόδειγμα του δικού μας Βαπτίσματος.

Η Βάπτιση του Ιησού

- Στην πρώτη χριστιανική εποχή οι άνθρωποι βαπτίζονταν μεγάλοι. Η κατήχησή τους κρατούσε τρία χρόνια και τη νύχτα του Πάσχα βαπτίζονταν ομαδικά.

- ▣ Τον 5^ο αιώνα επικράτησε ο νηπιοβαπτισμός και η κατήχηση ανατέθηκε στον Ανάδοχο και στους γονείς.

2. Η τελετή του Βαπτίσματος

A. Η Ακολουθία της Κατήχησης:

- α) Ο Ιερέας, ο Ανάδοχος και το νήπιο στέκονται στον πρόναο. Ο Ιερέας σφραγίζει το παιδί στο όνομα της Αγίας Τριάδος με το σημείο του Σταυρού.
- β) Στρέφονται προς τη δύση (βασίλειο του σκότους) όπου γίνεται η απόταξη του σατανά.

γ) Κατόπιν στρέφονται προς την ανατολή
(βασιλείο του Χριστού) όπου γίνεται η
σύνταξη με το Χριστό.

δ) Ο Ανάδοχος ομολογεί πίστη στο Χριστό διαβάζοντας το Σύμβολο της Πίστεως.

1. Πιστεύω εἰς ἓνα Θεόν, Πατέρα, Παντοκράτορα, ποιητὴν οὐρανοῦ καὶ γῆς, ὁρατῶν τε πάντων καὶ ἀοράτων.
2. Καὶ εἰς ἓνα Κύριον Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν Υἱὸν τοῦ Θεοῦ τὸν μονογενῆ, τὸν ἐκ τοῦ Πατρὸς γεννηθέντα πρὸ πάντων τῶν αἰώνων· φῶς ἐκ φωτός, Θεὸν ἀληθινὸν ἐκ Θεοῦ ἀληθινοῦ, γεννηθέντα οὐ ποιηθέντα, ὁμοούσιον τῷ Πατρί, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο.
3. Τὸν δι' ἡμᾶς τοὺς ἀνθρώπους καὶ διὰ τὴν ἡμετέραν σωτηρίαν κατελθόντα ἐκ τῶν οὐρανῶν καὶ σαρκωθέντα ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καὶ Μαρίας τῆς Παρθένου καὶ ἐνανθρωπήσαντα.
4. Σταυρωθέντα τε ὑπὲρ ἡμῶν ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου, καὶ παθόντα καὶ ταφέντα.
5. Καὶ ἀναστάντα τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς.
6. Καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθεζόμενον ἐκ δεξιῶν τοῦ Πατρὸς.
7. Καὶ πάλιν ἐρχόμενον μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος.
8. Καὶ εἰς τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, τὸ κύριον, τὸ ζωοποιόν, τὸ ἐκ τοῦ Πατρὸς ἐκπορευόμενον, τὸ σὺν Πατρὶ καὶ Υἱῷ συμπροσκυνούμενον καὶ συνδοξαζόμενον, τὸ λαλῆσαν διὰ τῶν προφητῶν.
9. Εἰς μίαν, Ἁγίαν, Καθολικὴν καὶ Ἀποστολικὴν Ἐκκλησίαν.
10. Ὁμολογῶ ἓν βάπτισμα εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν.
11. Προσδοκῶ ἀνάστασιν νεκρῶν.
12. Καὶ ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

B. Η καθαυτό τελετή του
Βαπτίσματος:

α) *Αγιάζεται το νερό*
(= σύμβολο καθαρισμού,
ζωτικότητας).

β) Ευλογείται το λάδι

γ) Αλείφεται με λάδι το παιδί, όπως οι αθλητές της πάλης, γιατί θα παλέψει ενάντια στο κακό και την αμαρτία.

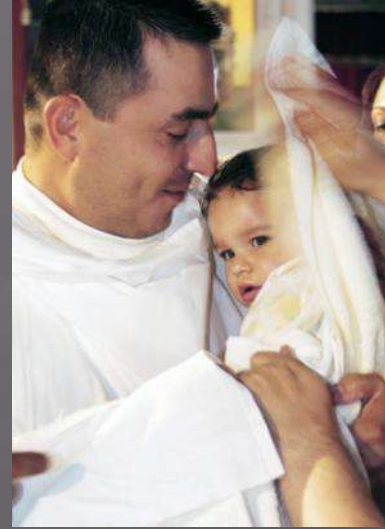
Αλείφεται με λάδι, όπως οι αθλητές της πάλης, γιατί θα παλέψει ενάντια στο κακό και στην αμαρτία

δ) Τριπλή κατάδυση και ανάδυση
του βρέφους στο νερό της
κολυμβήθρας
(= συμμετοχή του βαπτιζόμενου
στην τριήμερη Ταφή και
Ανάσταση του Χριστού).

- Καθαρίζεται από την αμαρτία
- Θάβει τον παλιό άνθρωπο
- Αναγεννιέται σε μια νέα ζωή

ε) Κόψιμο μαλλιών

Υποταγή στο Χριστό

Μικρή θυσία στο
Λυτρωτή

στ) «Όσοι εις Χριστόν εβαπτίσθητε,
Χριστόν ενεδύσασθε».

3. Θεολογία του Βαπτίσματος

Ο νεοφώτιστος:

- α) Γίνεται μέλος του Σώματος του Χριστού (Εκκλησίας).
- β) απαλλάσσεται από το προπατορικό και κάθε προσωπικό αμάρτημα.
- γ) αποβάλλει τη θνητή του φύση και ενδύεται το άφθαρτο και αθάνατο ένδυμα του Χριστού.
- δ) απολαμβάνει τη θεία υιοθεσία.
- ε) Αναγεννάται εν Χριστώ.

Το Μυστήριο του Χρίσματος

1. Ιστορία του Μυστηρίου

(Χρίω= αλείφω).

- α) Στην Παλαιά Διαθήκη ήταν σημάδι κλήσης και αφιέρωσης στο Θεό.
- β) Ο Κύριος είναι ο Μεσσίας (=χρισμένος – Χριστός), γιατί ως άνθρωπος χρίστηκε με το Άγιο Πνεύμα κατά τη Βάπτισή Του.
- γ) Στην Καινή Διαθήκη οι απόστολοι έθεταν τα χέρια τους στους βαπτιζόμενους και χορηγούσαν το Άγιο Πνεύμα.

2. Τελετή του Μυστηρίου

Ο Ιερέας χρίζει το νεοφώτιστο σε όλα τα μέλη του σώματος με Άγιο Μύρο, σταυρώνοντάς τον λέγοντας:

«σφραγίς δωρεάς πνεύματος Αγίου. Αμήν».

Άγιο Μύρο

Ο άνθρωπος λαμβάνει τα απαραίτητα εφόδια, ώστε:

A) Να αναπτύξει τις πνευματικές του δυνάμεις

B) Να γίνει μέτοχος στη ζωή και στο τριπλό αξίωμα του Χριστού:

Η μητέρα παραλαμβάνει από τα χέρια του
Αναδόχου το νεοφώτιστο βρέφος.

Αξιολόγηση

1. Τα πρώτα χριστιανικά χρόνια οι άνθρωποι βαπτίζονταν σε μεγάλη ηλικία ομαδικά και ήταν απαραίτητη η κατήχησή τους, που διαρκούσε τρία χρόνια. Ανάλογα με το στάδιο κατήχησης, χωρίζονταν σε ακροώμενους, κυρίως κατηχούμενους και σε φωτιζόμενους.

Σωστό

Λάθος

2. Η πρώτη τελετή πριν από το Βάπτισμα γίνεται στο χώρο του πρόναου, με τον ιερέα και τον ανάδοχο που στρέφουν το νήπιο στην ανατολή και γίνεται η απόταξη του σατανά. Ακολουθεί η στροφή στη δύση και γίνεται η σύνταξη με το Χριστό. Μετά διαβάζεται από τον ανάδοχο το Σύμβολο της πίστεως.

Σωστό

Λάθος

3. Η συμβολική πράξη του κοψίματος τριχών (τελετή της τριχοκουρίας) από τα μαλλιά του βαπτιζόμενου από τέσσερα διαφορετικά σημεία, όσα και τα σημεία του Σταυρού, συμβολίζει τον καθαρισμό από την αμαρτία, την καταστροφή του παλιού ανθρώπου και τη ζωτικότητα με την αναγέννηση σε μια νέα ζωή.

Σωστό

Λάθος

4. Το Βάπτισμα λέγεται και «λουτρό παλιγγενεσίας», δηλαδή λουτρό αναγέννησης και αναδημιουργίας, γιατί απαλλάσσει τον άνθρωπο από το προπατορικό αμάρτημα και αποβάλλει τη θνητή του φύση.

Σωστό

Λάθος

5. Η τριπλή κατάδυση και ανάδυση του βαπτιζόμενου στο νερό της κολυμβήθρας συμβολίζει τη συμμετοχή του:

α) Στον τρόπο ύπαρξης της Αγίας Τριάδας.

β) Στην τριήμερη Ταφή και Ανάσταση του Χριστού.

γ) Στη σύλληψη, στη δίκη και στη Σταύρωση του Χριστού.

6. Με το μυστήριο του Χρίσματος ο πιστός:

α) Δείχνει την αφοσίωσή του στο Θεό.

β) Απαλλάσσεται από το προπατορικό αμάρτημα.

γ) Λαμβάνει τα απαραίτητα εφόδια για να
τελειοποιήσει τις πνευματικές του δυνάμεις, ώστε
να γίνει κοινωνός της ζωής του Χριστού.

7. Με το μυστήριο του Βαπτίσματος ο άνθρωπος:

α) Προσφέρει την πρώτη του θυσία στο Θεό.

β) Προοδεύει πνευματικά και γίνεται κήρυκας του λόγου του Θεού.

γ) Απαλλάσσεται από το προπατορικό αμάρτημα και εντάσσεται στους κόλπους της Εκκλησίας.